

Palvelujen suhdanteet

Pohjakosketuksesta
kohti pintaa

II/2020

Sisällysluettelo

2	Tiivistelmä
3	Talousnäkömät
6	Palvelualat kokonaisuutena
10	Palvelujen vienti
12	Toimialat

Yhteystiedot

Pääekonomisti Martti Pykäri
044 363 9353
martti.pykari@palta.fi

Ekonomisti Lauri Vuori
050 471 1198
lauri.vuori@palta.fi

palta

Pohjakosketuksesta kohti pintaa

Korona aiheutti monilla palvelualoilla syvän pudotuksen

Pahin on tältä erää ohi – tartuntojen hillintä edelleen tärkeää

Elpyminen kriisistä vie jopa vuosia

Koronapandemia osui rajusti talouteen kevään aikana ja syvimät iskut kohdistuivat palvelutoimialoille. Rajoitustoimenpiteinä asetetut matkustusrajoitukset pysäyttivät muun muassa henkilöliikenteen ja kokoontumisrajoitukset peruuttivat esimerkiksi kesän kulttuuri- ja vapaa-ajantapahtumia. Yksityisten palvelualojen liikevaihto sukelsi alkuvuoden aikana syvimillään yli 15 prosenttia.

Tartuntojen määrän vähentyminen ja rajoitustoimien purkaminen avasivat taloutta, ja elpyminen alkoi myös eniten kärsineissä palveluissa. Vaikka kesäkuussa näkymät alkoivat kirkastua, elpyminen tulee kestämään pitkään. Pohjalta on noustu mutta syksyyn edetään periskooppisyvytyksessä. Koronakriisiä edeltävä tuotannon taso tullaan saavuttamaan aikaisintaan ensi vuoden lopulla monilla palvelualoilla.

Ensi vuoden kasvu haurasta

Paltan jäsenkyselyiden perusteella on elintärkeää välttää koronan toisen aallon leviäminen. Yritykset venyivät tukitoimista huolimatta äärimmilleen kevään rajoitustoimien aikana, eikä toiseen rajoitustoimien aiheuttamaan liiketoiminnan keskeytymiseen ole enää varaa vaarantamatta toimintaedellytyksiä.

Paltan ennusteessa yksityisten palvelutoimialojen arvonlisän odotetaan laskevan noin 4,5 prosenttia ja liikevaihdon noin 6 prosenttia viime vuodesta. Ensi vuonna yksityisten palveluiden arvonlisä nousee noin 3 prosenttia ja liikevaihto noin 5 prosenttia tästä vuodesta. Palvelutoimialojen pudotus on hieman suurempi kuin mitä koko taloudelle on ennustettu, mutta kasvu ensi vuonna on vastaavasti nopeampaa.

Kriisistä vauhtia uudistumiseen

Yksityisten palvelualojen kasvu oli hiipumassa viime vuodenvaihteessa jo ennen kuin koronasta oli tietoa. Pelkkä elpyminen koronapandemiasta ei tule yksin riittämään. Yrityksiä tulee kannustaa tuottavuutta kasvattaviin ja digitaalisuutta edistäviin investointeihin, jotka ovat myös avain kansainvälistymiseen.

Koronapandemiassa romahtaneen palveluviennin vauhdittaminen vaatii viennin edistämisen painopisteen siirtoa palveluihin, jotta Suomen talouden viennin rakennetta voidaan monipuolistaa ja osaltaan vähentää viennin suhdanneherkkyyttä. Palveluvienti on jo kolmanneksen koko viennin arvosta, ja viennin kasvu on viime vuodet ollut pitkälti palveluiden varassa. Palveluiden osuus maailmankaupasta jatkaa kasvua myös tulevina vuosina ja suomalaiset yritykset on saatava mukaan talouden digitalisoitumisen ja palveluvaltaistumisen tuomaan imuun.

Yksityiset palvelualat ovat keskeisessä osassa myös työllisyysasteen nostamisessa. Kun elinkeinorakenne on muuttunut, uudet työpaikat ovat syntyneet yksityisiin palveluihin, jotka työllistävät jo yli miljoona ihmistä. Osaavan työvoiman saatavuuteen on panostettava esimerkiksi jatkuvan oppimisen resursseja lisäämällä sekä työperäistä maahanmuuttoa vauhdittamalla.

Talousnäkymät

Talous sukeltaa mutta myös nousee palvelut edellä

Varovaista elpymistä poikkeuksellisen epävarmuuden varjossa

Suomen talous sinnittelee mutta kriisissä ei voi pärjätä yksin

Koronapandemia aiheutti keväällä ennennäkemättömän talouden äkkijarrutuksen, kun maat toisensa jälkeen ottivat käyttöön erilaisia sulkutoimenpiteitä viruksen leviämisen estämiseksi ja terveydenhuollon kapasiteetin riittävyyden turvaamiseksi. Erityisen voimakkaasti kriisi on vaikuttanut tyyppillisesti vähemmän suhdanneherkkiin palvelualoihin.

Uusien tautitapausten määrä saatiin Euroopassa ja Aasiassa pääsääntöisesti jo alkukesästä selvään laskuun. Järeimmistä poikkeustoimista, kuten ulkonaliik- kumiskielloista, luovuttiin. Maailmanlaajuisesti virus on kuitenkin jatkanut etenemistään, ja tartuntojen määrä on monessa maassa lähtenyt uuteen nousuun.

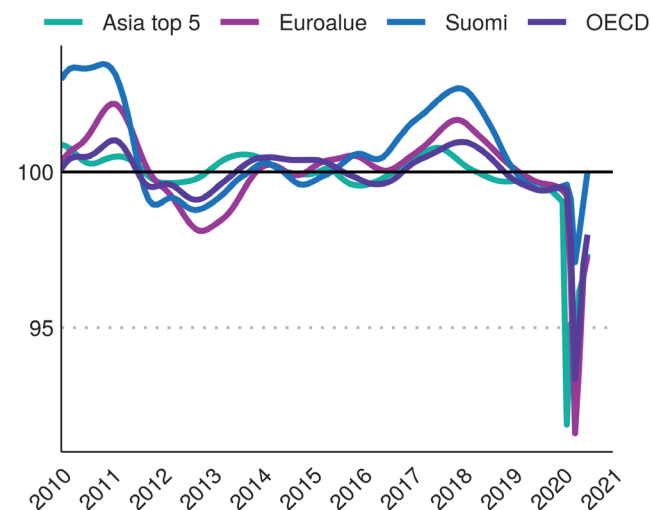
Ensimmäisissä pandemian taloudellisia vaikutuksia haarukoinneissa ulostuloissa keskityttiin pääosin tarjontapuolen välittömien vaikutusten, kuten tuotantolaitosten sulkemisten ja toimitusketjujen häiriöiden,

arviointiin, sekä toisaalta sulkutoimien vaikutukseen yksityiseen kulutukseen. Maaliskuussa OECD arvi- oi, että yhden kuukauden sulkutoimet maksavat noin kaksi prosenttia BKT:stä menetettynä tuotantona.

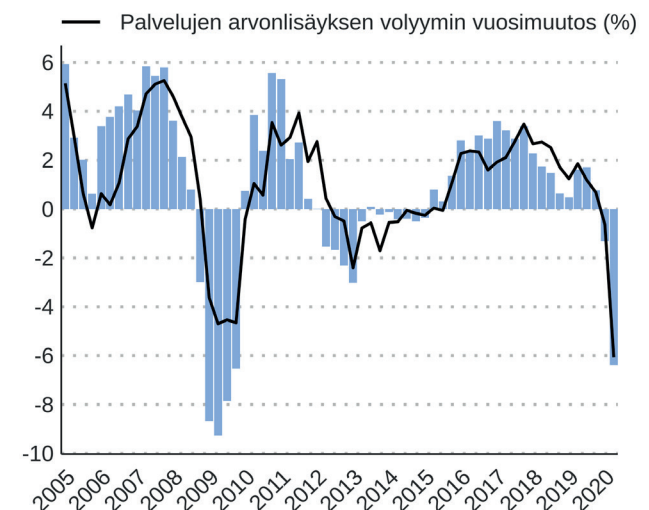
Tilanteen epävarmuutta kuvastaa se, että perinteisten ennusteiden sijaan moni ennustelaitos on tuottanut vaihtoehtoisia skenaariolaskelmia. Esimerkiksi OEC- D:n kesäkuun arvion mukaan maailmantalous supis- tuu tänä vuonna 6 prosenttia ja talous alkaisi elpyä vuoden kolmannella neljänneksellä, mikäli toinen aal- to vältetään. Vaihtoehtoisessa toisen aallon ja uusien sulkutoimenpiteiden skenaariossa maailmantalous notkahtaisi 7,6 prosenttia. IMF:n ennuste huhtikuul- ta ennakoi maailmantalouden supistuvan kuluvana vuonna kolme prosenttia, mikä sekin olisi historiallisen suuri pudotus.

OECD:n ja IMF:n laskelmissa maailmankaupan volyy-

OECD:n ennakoiva CLI-indeksi

Suomen bkt:n volyymin vuosimuutos (%)

mi pienenee tänä vuonna reilut kymmenen prosenttia. Palveluiden, joiden osuus esimerkiksi EU:n viennistä on vajaa kolmannes, osalta kriisin vaikutukset ovat merkittäviä vaikkakin mahdollisesti kaksijakoisia.

Ilmeisiä kärsijöitä ovat matkailu ja henkilöliikenne. Matkustusrajoitusten ja matkustamiskustannusten nousun vaikutus ei rajaudu kuitenkaan pelkästään turismiin vaan haittaa myös esimerkiksi konsultti-, huolto-, asennus- ja kunnossapitopalveluiden toimittamista. Toisaalta digitaalisten palveluiden ja esimerkiksi etätöiden kannalta kriittisten tieto- ja viestintäpalveluiden kysyntä on jopa kasvanut.

Palveluiden merkitys on ylipäänsä korostunut korona-kriisissä. Tavaraliikenteen elinehto on toimiva logistiikka. IT-infrastruktuuri ja hyvät verkkoyhteydet ovat perusedellytys sosiaalisen etäännyttämisen ympäristössä toimimiseen.

Suhdannekäänteitä ennakoiva ja useita mittareita yhdistelevä OECD:n CLI-indikaattori on kesän aikana toipunut selvästi huhtikuun pohjalukemista. Kaikki riippuu kuitenkin lopulta tautitilanteesta. Esimerkiksi euroalueen kuluttajien luottamuksen elpyminen pysähtyi heinäkuussa toisen aallon nostettua päätään. Myös euroalueen palveluiden ostopääallikköindeksi ennakoi vaimenevaa talouden toipumisvauhtia.

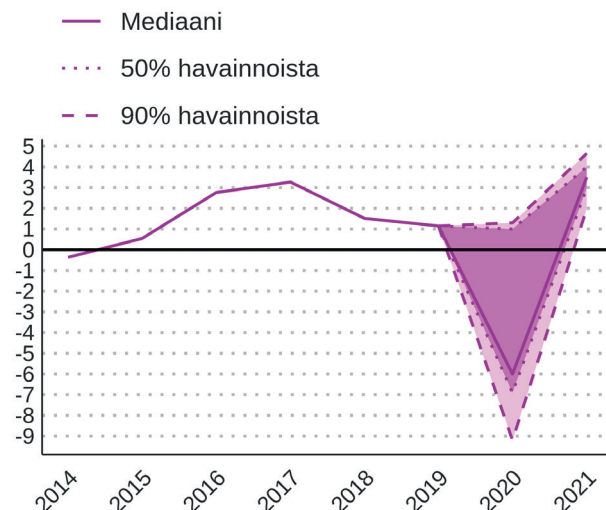
Suomessa vältytty pahimmalta

Pandemian ennustetaan kurittavan erityisesti kehittyneiden maiden talouksia, mikä ei Suomen ulkoisen kysynnän kannalta tiedä hyvää. EKP:n heinäkuun puolivälissä julkaistun Survey of Professional Forecasters -kyselyn mukaan euroalueen talous supistuu tänä vuonna 8,3 prosentilla. Odotukset talouden elpymiselle ovat maltillisia – kriisiä edeltänyttä tuotannon tasoa ei ennusteta saavutettavan vielä vuonna 2022.

Vuoden toisen neljänneksen BKT jäi euroalueella peräti 15 prosenttia vuodentakaisesta. Yhdysvalloissa pudotusta tuli vastaavasti 9,5 prosenttia. Aasian suurissa talouksissa päästiin huhti-kesäkuussa jo kasvuun.

Tuotannon menetykset ovat yleisesti olleet suurimpia maissa, joissa tartuntatilanne on ollut pahin, ja sulkutoimet järeitä.

Ennustelaitosten BKT-ennusteet

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Tilastokeskuksen ennakkotiedot ja näkymä Etlan ennusteessa

	Arvo Mrd. €	Muutos edellisestä vuodesta		
		2019	2019	2020 ennuste
BKT	240,1	1,0%	-8,0%	4,0%
markkinahintaan				
Tuonti	94,8	2,2%	-14,0%	4,2%
-tavarat	62,3	-0,7%	-10,0%	3,1%
-palvelut	32,5	8,2%	-22,0%	6,8%
Vienti	96,0	7,2%	-16,8%	5,5%
-tavarat	64,9	4,0%	-11,0%	7,9%
-palvelut	31,1	14,4%	-28,8%	-1,1%
Investoinnit	56,8	-0,8%	-10,6%	-1,6%
-yksityiset	46,8	-1,0%	-14,1%	-2,0%
-julkiset	10,1	0,3%	5,3%	-0,2%
Kulutus	181,7	0,9%	-3,0%	2,6%
-yksityiset	126,3	1,0%	-6,4%	3,4%
-julkiset	55,5	0,9%	5,0%	1,0%

Lähteet: ETLA ja Tilastokeskus

Kun EU-maiden taloudet romahtivat kuluvan vuoden toisella neljänneksellä keskimäärin lähes 12 prosenttia, Suomessa pudotus jäi kausitasoitettuna 6,3 prosenttiin, mikä oli EU-maista pienimpiä.

Kurissa pysynyt tartuntatilanne on mahdollistanut kotitalouksien kulutuksen ylläpidon. Ennusteissa juuri yksityisellä kulutuksella on kysyntäeristä suurin kontribuutio talouden supistumiseen.

Tähänastisten lukujen valossa, talouden koko vuoden pudotus voisi hyvinkin jäädä -5 prosentin tuntumaan. Kun huhtikuun jälkeisissä ennusteissa on povattu keskimäärin yli 6,5 prosentin laskua, syksyllä ennusteissa nähdään todennäköisesti pieniä korjauksia ylöspäin, mikäli tilanne pysyy kontrollissa.

Sukellus ja nousu palvelut edellä

Vaikka yksityisten palveluiden elpyminen lähti jo keuhalla varovaisesti käyntiin, tuotannon menetykset ovat olleet suuria. Koska yksityiset palvelut ilman kauppaa työllistävät yli miljoona ihmistä, riski työllisyyden voimakkaasta laskusta on siten edelleen olemassa.

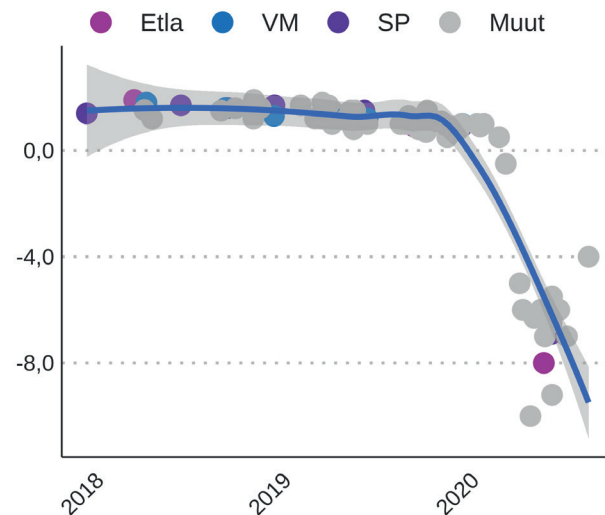
Ennusteiden mukaan myös viennin volyymin laskusta jopa yli puolet tulee palveluviennistä. Suoraan tai epäsuorasti viennistä riippuvaisista 500 tuhannesta työpaikasta yli puolet on palvelualoilla.

Toistaiseksi työllisyyttä ovat osaltaan kannatelleet julkiset tuet ja yrityksille myönnettyt väliaikaiset helpotukset. Jatko riippuu kuitenkin talouden elpymisestä, sillä yritysten kestävyys on heikentynyt keväästä. Elinkeinoelämän luottamusindikaattori ennakoii kuitenkin maltillisen positiivisen vireen jatkuvan.

Lopulta talouden kohtalo riippuu kuitenkin pandemian etenemisestä, sekä kuluttajien ja yritysten reaktioista vallitsevaan tilanteeseen. Talouden epävarmuus on stressimittareiden mukaan juuri nyt jopa korkeampaa kuin finanssikriisissä.

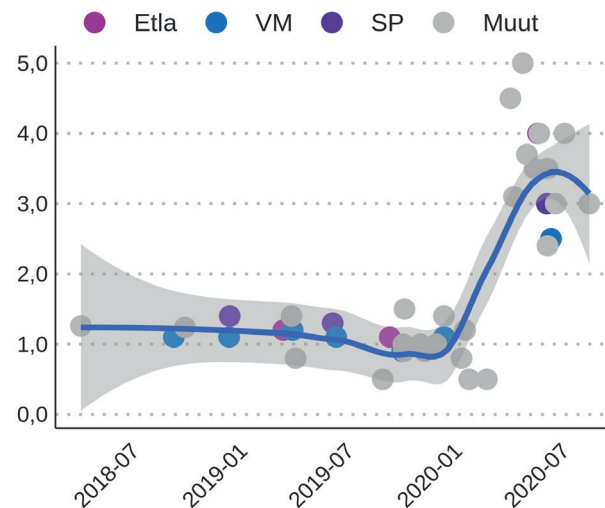
Yhtenä palveluiden nousun uhkana on myös rakentamisen ja etenkin ohenevista tilauskirjoista raportoivan teollisuuden hiipuminen, mikä heijastuisi suoraan monien yrityspalvelujen kysyntään.

Ennusteiden kehitys 2020 (%)

Lähde: Palta

Ennusteiden kehitys 2021 (%)

Lähde: Palta

Ensi vuoden osalta yksi positiivisen yllätyksen mahdollisuus liittyy sekä kansallisella, että EU-tasolla ennennäkemättömässä mittaluokassa vyörytettävän finanssipoliittiseen elvytykseen. Rahapoliittisen työkalupakin kaikki keinot alkavat olla jo käytössä, ja kotitalouksien lyhennysvapaatkin kohta pidetty. Ehkä finanssipoliittisen elvytyksen ajoitus ja kohdennus osuvat kerrankin.

Palvelualat kokonaisuutena

Koko vuoden liikevaihto ja arvonlisä laskevat viime vuodesta

Ensi vuonna palvelualat elpyvät, mutta kasvu ei riitä kattamaan tämän vuoden pudotusta

Eri aikaan eri aloille osuneet vaikutukset tasaavat kehitystä kokonaisuudessa

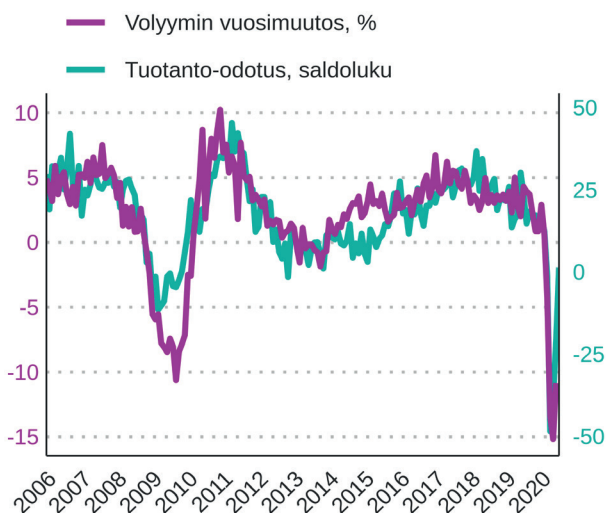
Yksittäiset kriisialat syvässä kuopassa ja toimintaympäristö pysyy vaikeana

Tässä katsauksessa tarkasteltavat yksityiset palvelualat (toimialat H, J, L, M, N, R ja S) kattavat reilun kolmasosan koko taloudesta ja kaksi viidesosaa yksityisestä sektorista. Paltan ennusteessa yksityisten palvelutoimialojen arvonlisän odotetaan laskevan noin 4,5 prosenttia ja liikevaihdon noin 6 prosenttia viime vuodesta. Ensi vuonna yksityisten palveluiden arvonlisä nousee noin 3 prosenttia ja liikevaihto noin 5 prosenttia tästä vuodesta.

Liikevaihdot romahtivat alkuvuodesta

Vuoden ensimmäisen puolikkaan neljännesvuosittilinpäädön mukaan monet yksityisten palveluiden asiantuntija-alat, kuten yritys- ja asiantuntijapalvelut sekä informaatio ja viestintä kasvoivat enemmän kuin ensimmäisissä skenaariolaskelmissa arvioitiin. Toimialakohtaiset tuotantotappiot eivät ole osuneet Suomessa palvelualoille samoin kuin kansainvälisien arvioiden perusteella oli odotettu.

Yksityisten palvelujen liikevaihdon volyyymi ja tuotanto-odotukset

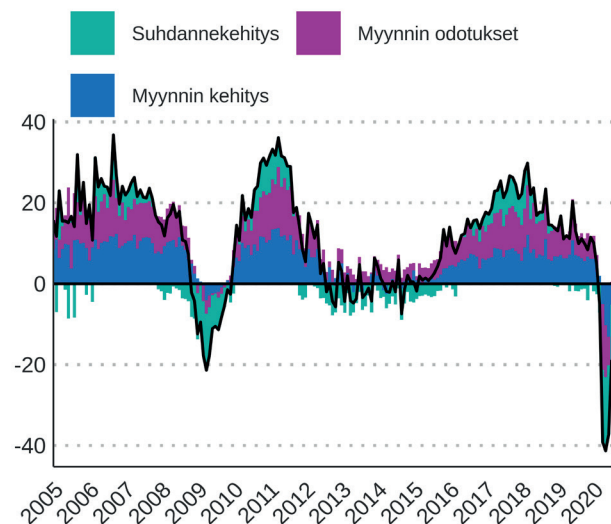

Lähde: Tilastokeskus ja Euroopan komissio

Yksityisten palvelualojen liikevaihdon volyyymi romahti alkuvuodesta pahimmillaan yli 15 prosenttia edellisen vuoden tasosta. Viimeisimmässä kesäkuun liikevaihtoluvuissa lasku oli jo tasaantunut 10 prosenttia viimevuotista alemmalle tasolle. Liikevaihdon volyymin kasvuvauhti oli palvelualoilla hidastunut jo viime vuoden lopulla, kun koronasta ei ollut vielä tietoa. Koronapandemian rajut vaikutukset palveluyritysten liikevaihtoon jättivät hiipuvan talouskehityksen varjoonsa alkuvuoden aikana. Rajoitustoimien päättymisen jälkeenkin kasvunäkymät pysyvät edelleen heikkoina.

Liikevaihdon lasku Paltan edustamilla toimialoilla oli huhti-kesäkuussa jyrkintä viihteessä ja virkistyksessä sekä logistiikassa. Viihteessä ja virkistyksessä liikevaihto romahti huhti- ja toukokuussa yli 40 prosenttia vuodentakaisesta. Logistiikassa liikevaihdosta sulii yli neljännes huhti-kesäkuussa. Myös hallinto- ja tukipalveluissa sekä muissa palveluissa nähtiin kaksinkertaisia laskuprosentteja kevään aikana. Ainoastaan

Palvelualojen luottamusindikaattorin tekijät

Lähde: Euroopan komissio

informaatio ja viestintä sekä kiinteistöala ovat onnistuneet pitämään liikevaihdon tasonsa koronapandemian rajoitustoimien aikana.

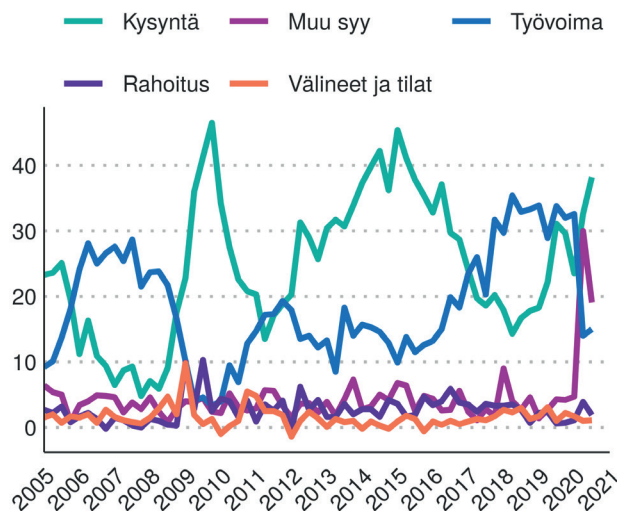
Paltan tuoreessa jäsenkyselyssä elokuulta nähtiin liikevaihdon elpymän kaikilla palvelualoilla jo kesä-heinäkuussa. Lisäksi useampi yritys ennakoiki syksyille kasvua kuin laskua. Elpymisestä huolimatta liikevaihdon tasot ovat edelleen kaukana normaalista. Tietyillä kriisialoilla tilanne ei ole juuri parantunut.

Odotukset paranivat kesällä

Liikevaihdon tulevaa kehitystä ennakoivat yritysten myyntiodotukset. Myyntiodotukset yksityisissä palveluissa olivat kasvussa kesällä, kun koronarajoituksia höllennettiin tartuntatilanteen parantumisen myötä. Odotusten saldoluku oli heinäkuun mittauksessa jo -1, eli positiivisia ja negatiivisia näkymiä oli lähes yhtä paljon vastanneiden yritysten joukossa. Huhtikuun edellisessä mittauksessa saldoluku oli vielä mittaushistorian synkin, -64.

Alkuvuoden aikana palvelualojen luottamusindikaattorin kaikki tekijät painuivat pakkaselle. Luottamusindikaattori oli alle pitkän ajan keskiarvonsa jo vuosi sitten viime vuoden syksyllä. Myynnin kehitys ja myyntiodotukset pitivät kokonaisindikaattorin vielä positiivisena koronapandemian puhkeamiseen asti, mutta suhdannekehitystä mittaava indikaattori oli hiipunut jo vuoden 2019 puolella.

Kasvun esteet palvelualoilla (%)

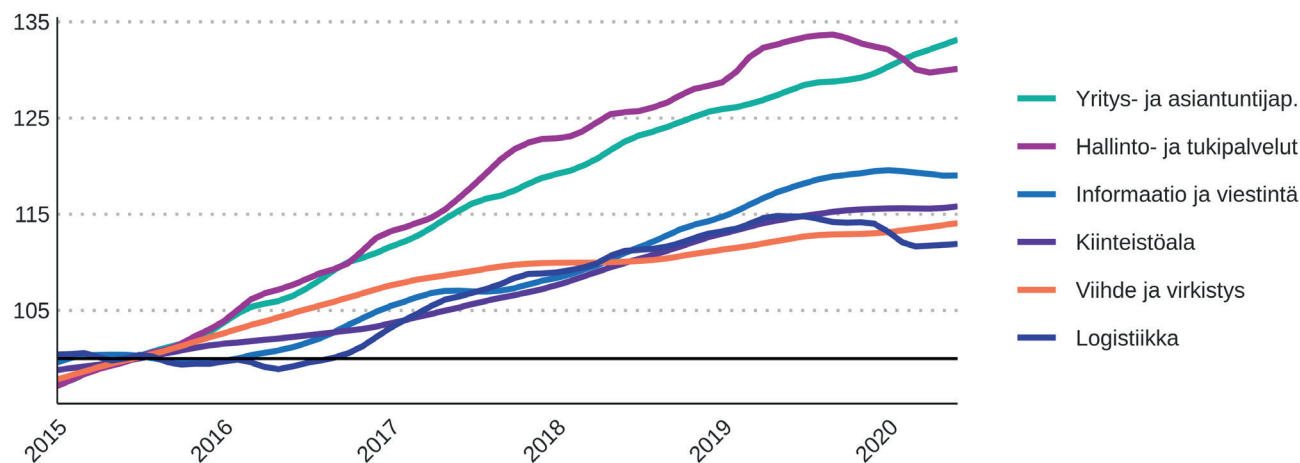

Lähde: Eurostat

Heikentynyt kysyntä jälleen kasvun esteenä

Palvelualojen merkittävin kasvun este oli vielä alkuvuodesta työvoiman saatavuus. Koronapandemian myötä jo 30 prosenttia yrityksistä vastasi muiden syiden olevan merkittävin kasvun este. Kyselyssä ei ole erikseen kysytty koronasta johtuvia syitä, joten pandemiasta johtuvat esteet todennäköisesti näkyvät tässä kategoriassa. Viimeisimmässä heinäkuun kyselyssä muut syyt oli mainittu kasvun esteiksi enää 19 prosentilla yrityksistä.

Palvelutoimialojen liikevaihdon kehitys (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

Työvoiman saatavuus oli suurin kasvun este palveluyrityksillä vuosina 2018 ja 2019. Viime vuoden lopulla kysynnän puute nousi jo lähes yhtä suureksi kasvun esteeksi. Kevään ja kesän aikana kysynnän puute oli jo selvästi tärkein kasvun este, viimeisimmässä kyselyssä 38 prosenttia yrityksistä mainitsi kysynnän puutteen kasvun esteeksi. Samaan aikaan työvoiman saatavuus oli kasvun este enää 15 prosentilla yrityksistä. Kasvun esteet ovat tällä hetkellä samankaltaiset kuin finanssikriisin jälkeen vuonna 2009 ja eurokriisin jälkeen vuosina 2013-2015.

Työllisyyskehitys heikoissa kantimissa

Tämän vuoden viimeiselle puoliskolle työllisten määrän odotetaan laskevan alkuvuodesta edelleen muun muassa logistiikassa. Yritys- ja asiantuntijapalveluissa työllisten määrän kasvu taittuu, mutta koko vuoden osalta työllisten määrä jää toimialalla viime vuotta korkeammalle tasolle. Kokonaisuudessaan Paltan edustamilla toimialoilla työllisten määrän kasvu hiipuu loppuvuoden aikana, mutta jää kuitenkin muutamalla tuhannella viimevuotista korkeammalle tasolle.

Työllisten määrä oli Paltan edustamilla toimialoilla alkuvuoden aikana vielä 15 tuhannen työllisen kasvussa viime vuoteen verrattuna, vaikka työllisten määrä lähti taittumaan alaspäin kevään aikana. Tilastokeskuksen luvut työllisistä ovat osittain mairittelevia, koska työl-

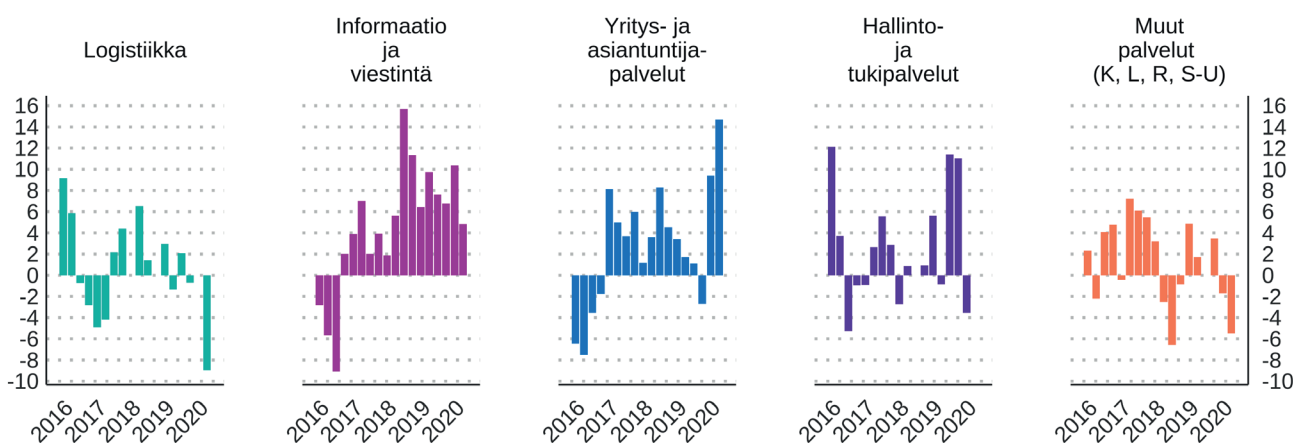
lisiksi lasketaan myös alle 3 kuukautta lomautettuna olleet työntekijät. Lomautettuja oli esimerkiksi huhtikuun lopussa yhteensä yli 160 tuhatta. Näistä Paltan edustamilla toimialoilla lomautettuja oli arviolta noin 45 tuhatta.

Työllisyyden kehitys on alkuvuoden aikana ollut lisäksi hyvin erilaista eri toimialoilla. Korona-aikana työllisten määrä putosi suhteellisesti eniten logistiikassa ja muissa palveluissa. Sen sijaan yritys- ja asiantuntijapalveluissa sekä informaatioissa ja viestinnässä työllisten määrä jatkoi kasvuun vielä alkuvuoden aikana.

Työllisyyden kehitys oli alkuvuonna heikointa aloilla, jotka kärsivät koronarajoituksista eniten. Esimerkiksi logistiikassa henkilöliikenteen matkustusrajoitukset vaikuttivat huomattavasti. Alan elpymiselle on elintärkeää, että koronatilanne pysyy hallinnassa loppuvuoden aikana eikä uusia rajoitustoimia tarvitsisi asettaa. Ilman uusia rajoitustoimiakin logistiikan odotetaan elpymään hitaasti eikä työllisyys kasva ensi vuonna tämän vuoden tasosta.

Muilla toimialoilla, jotka ovat enemmän sidoksissa teollisuuteen ja rakentamiseen, ei merkittävää pudotusta työllisyydessä ole vielä nähty. Teollisuuden heikot näkymät tulevat haittaamaan kuitenkin myös näiden yritys- ja asiantuntija-alojen sekä hallinto- ja tukipalveluiden sekä huolto- ja kunnossapitopalveluiden työl-

Palvelutoimialojen työllisyyden vuosimuutos (%)

Lähde: Tilastokeskus

lisyysnäkyviä myöhemmin tänä vuonna. Työllisyyden kasvu on aiempaa hitaampaa myös ensi vuonna.

Kokonaisuudessa tässä katsauksessa tarkasteltavilla yksityisillä palvelualoilla työllisyys kasvaa tänä ja ensi vuonna, vaikka koronapandemia aiheuttaa huomattavan pudotuksen alkuvuoden ja kesän työllisyyslukuihin. Jos koronatilanne pysyy hallinnassa eivätkä lomautukset muutu irtisanomiksi, säilyy työllisyys odotettua parempana. Osaltaan eriaikainen suhdannekehitys eri toimialoilla tasaa kehitystä tänä ja ensi vuonna.

Lomautuksissa ennätyslukuja

Olosuhteisiin nähden vahvojen työllisyyslukujen takana on ollut lomautusjärjestelmän tuoma jousto, jonka käyttöä nopeutettiin työmarkkinajärjestöjen sopimuksella koronapandemian puhjettua. Lomautettuja oli yhteensä huhti-toukokuussa yli 160 tuhatta, mistä määrä on pudonnut heinäkuun lopulla jo 82 tuhanteen. Viime vuosina lomautettuja on ollut keskimäärin hieman yli 10 tuhatta kuukaudessa.

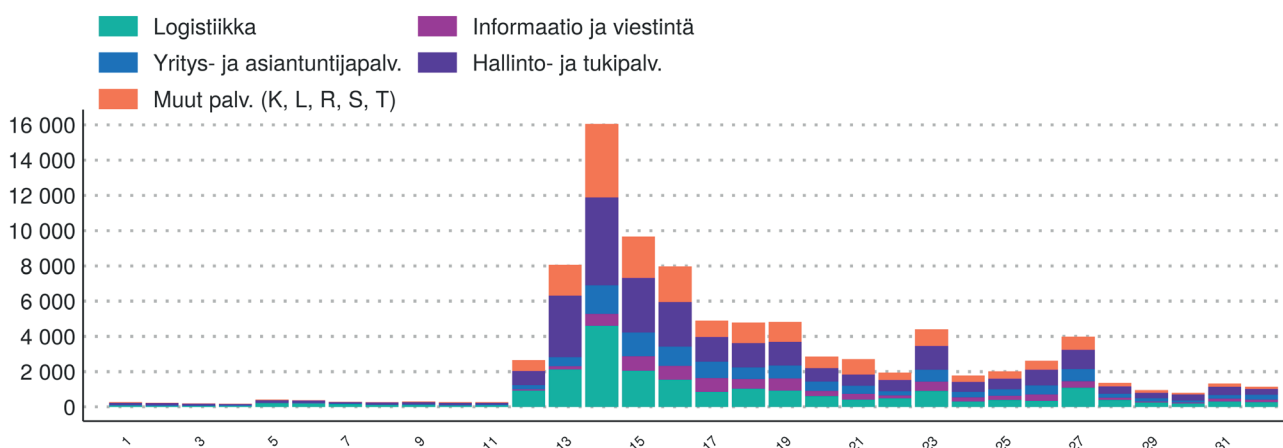
Lomautettujen määrää eri toimialoilla on voitu arvioi-

da Helsinki GSE:n Tilannehuoneen tuottamalla rekisteriaineistoja yhdistelevällä tilastolla. Luvut kuvaavat viikoittain alkaneiden lomautusjaksojen määrää, joita voi yhdellä työntekijällä olla useita. Alkaneet lomautusjaksot on yhdistetty työntekijän vuosien 2015-2017 aikaiseen toimialaan. Osalta henkilöistä voi olla puutteita taustatiedoissa. Lisäksi viimeisimmät tiedot päivittyvät viiveellä, joten viimeisten viikkojen luvut voivat olla alakanttiin.

Tässä katsauksessa tarkasteltavilla yksityisillä palvelutoimialoilla alkaneiden lomautusjaksojen piikki ajoittui huhtikuun alkuun viikolle 14, jolloin nopeutettu lomautusmenettely tuli käyttöön. Huhtikuun aikana aineistossa oli yli 40 tuhatta alkanutta lomautusjaksoa yksityisillä palvelualoilla. Lukumääräisesti lomautusjaksoja alkoi eniten hallinto- ja tukipalveluissa noin 13 tuhatta sekä logistiikassa yli 10 tuhatta.

Toiset piikit aineistossa sijoittuivat kesä- ja heinäkuun ensimmäisille viikoille 23 ja 27. Näinä ajankohtina lomautusjaksoja alkoi suhteessa enemmän yritys- ja asiantuntijapalveluissa sekä informaatiossa ja viestinnässä. Lukumääräisesti lomautukset ovat olleet kuitenkin vähäisempiä kuin muilla palvelutoimialoilla.

Alkaneiden lomautusjaksojen lukumäärä yksityisillä palvelutoimialoilla viikottain vuonna 2020

Lähde: HGSE Tilannehuone ja Palta

Palvelujen vienti

Palveluvienti romahtaa kuljetuksen ja matkailun vetämänä

ICT-palvelujen alkuvuoden vienti heikkoa

Digitaalisten palveluiden kysyntä ei tyrehydy koronaan – päinvastoin

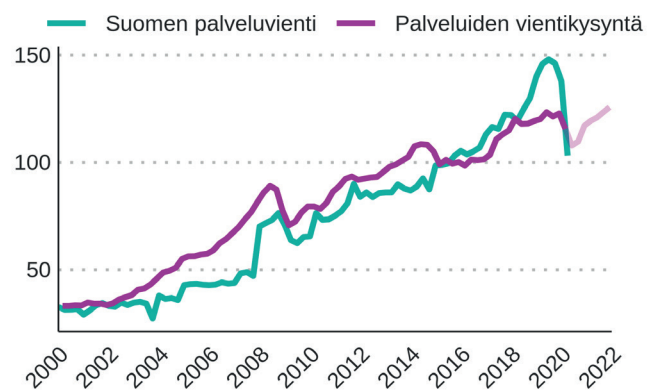
Etlan kesäkuun ennusteessa viennin 17 prosentin volyymien laskusta suurin osa tulee palveluviennistä, jonka ennakoitaan pienenevän peräti 29 prosenttia viime vuodesta. Tämä tarkoittaisi noin 8 miljardin euron pudotusta. Tammi-kesäkuun ennakkolisten lukujen kehityksellä palveluviennin arvo pieneni tänä vuonna karkeasti neljänneksellä.

Koska palveluviennin kasvu on viime vuosina ollut voimakasta, kuluvan vuoden volyymi jää romahduksesta huolimatta noin vuoden 2016 tasolle. Palveluviennin volyymi pieneni edellisen kerran vuonna 2009 ja silloinkin vain 10 prosenttia. Suomen viennin volyymien kasvu on viimevuodet olleet pääosin palveluiden varassa.

OECD:n ennakoiviin indikaattoreihin ja Suomen viennin palvelutuonttiin perustuvan teknisen kysyntäindikaattorin mukaan Suomen palveluvienti on viimeiset kaksi vuotta kasvanut markkinoita nopeammin. Kesällä vientikysyntä kuitenkin laski yli 10 prosenttia. Indikaattorin kyky ennakoida tämänhetkistä poikkeuksellista tilannetta matkustusrajoituksiin on kuitenkin heikko. Matkustusrajoitukset haittaavat turismin lisäksi esimerkiksi teollisuuden huolto- ja asennuspalveluiden toimittamista.

Palvelukaupan näkymiä varjostaa osaltaan myös brexit. Palveluulojen ulkomaankauppa on teollisuutta suhteellisesti enemmän kytköksissä Britanniaan. Hallinto- ja tukipalvelualan viennistä noin 10 prosenttia suuntautuu Britanniaan. Yritys- ja asiantuntijapalveluissa (sis. pääkonttoritoiminnot) vastaavasti 6 prosenttia.

Palvelujen vientikysyntäindikaattori (Ind. 2015 = 100)

Lähteet: OECD ja Tilastokeskus

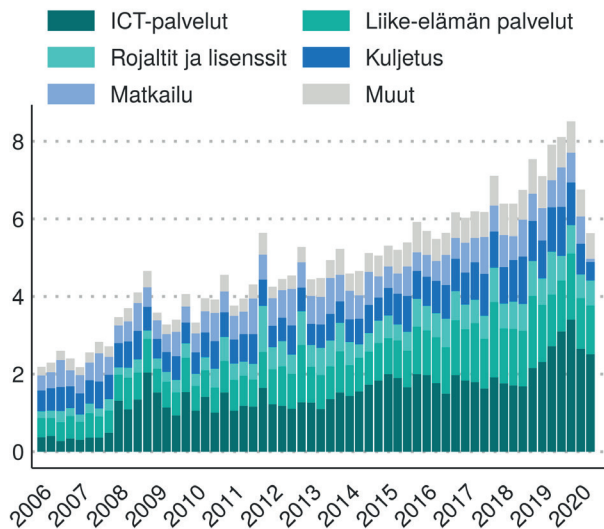
Palvelukysyntäindikaattori mittaa Suomen palveluviennin kohdemaiden palvelutuonnin kehitystä vientiosuuksilla painotettuna. Indikaattorin ennuste perustuu OECD:n ennakoivia indikaattoreita hyödyntäviin maittain estimoituihin BVAR-malleihin.

Brittiläisten palveluiden tuonnin osuus on toimialoista korkein informaatio- ja viestintäpalveluissa (7 %).

Lisäksi Euron vahvistuminen voi heikentää muissa valuutoissa tehtävän palvelukaupan tuottoja ja nostaa tarjottavien palveluiden suhteellista hintaa. Palveluviennistä 14 prosenttia suuntautuu Amerikkaan ja 20 prosenttia Aasiaan.

Epävarmuus vähentää hetkellisesti yritysten investointeja ja mahdollisesti lisää kotitalouksien säästämistä. Pidemmällä aikavälillä koronakriisi tulee kuitenkin vain kiihdyttämään digitaalisten palveluiden kysynnän kasvua.

Palvelujen vienti palveluerittäin (mrd.€)

Lähde: Tilastokeskus ja Eurostat

Kaikkien palveluiden vienti laskussa

Käytännössä kaikki palveluviennin erät olivat laskussa vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Palveluviennin arvo laski vuoden toisella neljänneksellä peräti 29 prosenttia vuodentakaisesta. Tammi-kesäkuun palveluviennin arvo on jäänyt yhteensä 2,6 miljardia euroa vuodentakaista pienemmäksi.

Palvelutuonti laski huhti-kesäkuussa 19 prosenttia vuodentakaisesta, mikä oli sekä suhteellisesti että euromääräisesti vientiä vähemmän.

Palvelutuonnin pudotus on johtunut käytännössä kokonaan kuljetuksen ja erityisesti matkailutuonnin pienemisestä. Matkailutuonti, eli Suomalaisten matkailijoiden ulkomailla käyttämä raha, jäi huhti-kesäkuussa 1,2 miljardia euroa vuodentakaista pienemmäksi.

Huhti-kesäkuun viennin pudotuksesta yhteensä 56 prosenttia tuli kuljetuspalveluista ja matkailusta, jotka kattavat neljäsosan koko palveluviennistä. Matkailuviennin arvo väheni 87 prosenttia. Henkilöliikenteeseen ja matkailuun ei ennakoita merkittävää palautumista lähitulevaisuudessakaan. Kuljetuspalveluiden viennistä noin puolet tulee ilmaliikenteestä.

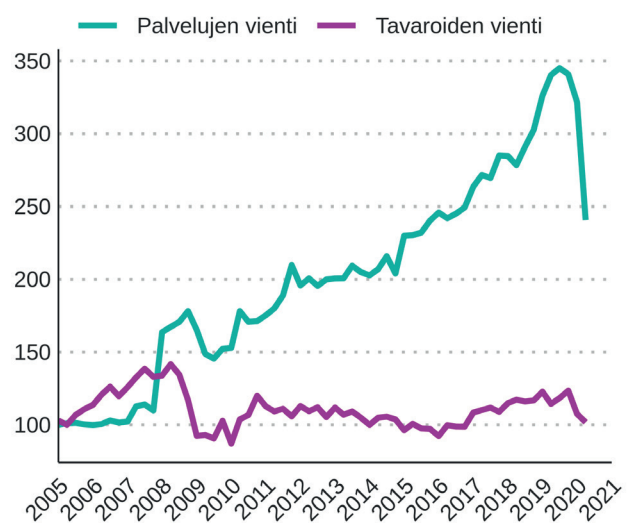
Matkailun ja kuljetuksen jälkeen toisella neljänneksellä eniten pienentyivät rojaliti- ja lisenssitulot, joiden

vienti jäi lähes puoli miljardia vuodentakaista pienemmäksi, osin poikkeuksellisen hyvän vertailuluvun takia. Rojaliti- ja lisenssitulojen viennistä kolme neljäsosaa tulee Aasiasta ja Yhdysvalloista ja niistä valtaosa on TKI-toiminnan tulosten käyttölisensseistä saatuja tuloja.

Palveluvienti on viimevuodet kasvanut tietointensiivisten palveluiden ja erityisesti ICT-palveluiden vetämänä. Vuonna 2019 ICT-palveluiden vienti oli 7,3 miljardia euroa ylijäämäistä. Pääosin ohjelmistoista, sekä ohjelmisto- ja tietopalveluista koostuvien ICT-palveluiden vienti jäi huhti-kesäkuussa 8 prosenttia vuodentakaisesta. Varsinainen pudotus nähtiin kuitenkin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin viennin arvo laski 22 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Läpi viime vuoden jyrkästi kasvaneesta EU:n ulkopuolelle suuntautuvasta ICT-palveluiden viennistä on ennakkotietojen perusteella sulanut alkuvuoden aikana kutakuinkin koko viime vuoden kasvu. Myös EU-alueelle suuntautuva vienti laski tammi-maaliskuussa. Tarkempien tilastotietojen puutteessa kehityksen yksityiskohtaisempia selityksiä voi vain arvailla. Ohjelmistopalveluiden (TOL62) ulkomaanliikevaihto ei kuitenkaan vielä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä notkahtanut, vaikka tiedossa on, että konsulttipalveluiden toimitus alkoi jo vaikeutua.

Palvelujen ja tavaraviennin kehitys (Ind. 2005 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

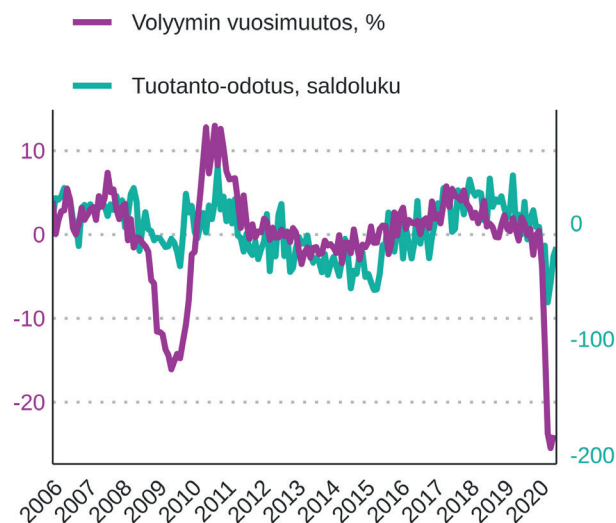
- Maaliikenne
- Vesiliikenne
- Ilmaliikenne
- Varastointi ja liikennettä palvelevatoiminta
- Posti ja kuriiripalvelut

Korona logistiikan kiusana pitkään

Logistiikka-ala on ollut yksi eniten koronapandemias-ta osunutta saaneista toimialoista. Koko toimialan liikevaihdosta suljettiin huhti-kesäkuussa yli neljännes. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liikevaihto jäi logistiikka-alalla noin 16 prosenttia viime vuoden vastaavaa aikaa alemmalle tasolle.

Liikevaihdon kehitys on ollut erityisen synkkään henkilöliikenteestä riippuvaisilla ilma- ja vesiliikenteen aloilla, joilla koronarajoitukset purivat toimintaedellytyksiin. Ilmaliikenteen liikevaihto on jäänyt korona-aikana murto-osaan aiemmasta. Posti- ja kuriiripalvelut, varastointi sekä maa- ja rautatieliikenne jäivät myös selvästi viime vuoden liikevaihdosta, mutta vähemmän kuin toimialalla keskimäärin.

Liikevaihdon volyymi ja tuotanto-odotukset logistiikka-alalla

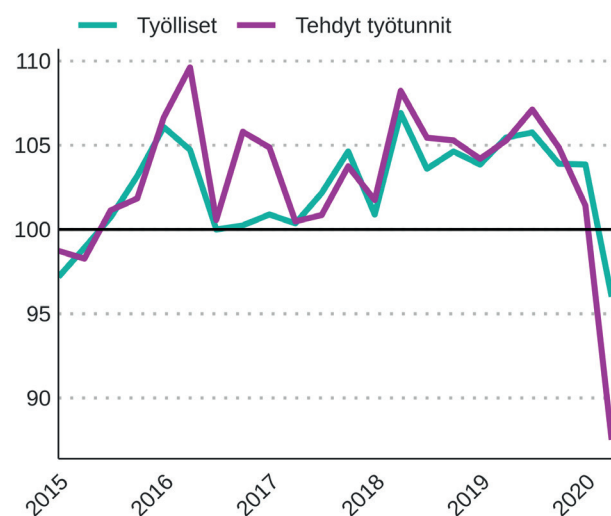

Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio

Paltan uusimmassa jäsenkyselyssä yli kolmannes yrityksistä odottaa liikevaihdon kasvavan syksyllä ja neljännes yrityksistä odottaa liikevaihdon laskevan.

Logistiikan suhdannenäkymät paranivat kuitenkin hieman heinäkuussa, kun suhdannetiedustelun saldoluku nousi huhtikuun -71 arvosta -24 saldolukuun, joka on lähellä viime vuoden keskiarvoa, mutta silti alle pitkän ajan keskiarvon. Vaikka myyntiodotukset syksyllä ovat nousseet jo lähelle nollatasoa, on alan henkilöstöodotus edelleen selvästi pakkasella. Yhä useampi yrityksistä odottaa henkilöstömäärän laskevan syksyn aikana. Paltan jäsenkyselyssä lähes neljännes odottaa henkilöstömäärän laskevan. Elokuun puoliväliin mennessä noin 12 prosentti logistiikka-alan yrityksistä oli lomauttanut henkilöstöään. Alkaneita lomautusjaksoja on ollut maaliskuun puolivälistä alkaen yli 20 tuhatta.

Työlliset ja työtunnit logistiikka-alalla (Ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyysnäkymät heikot

Ensi vuonna toimialan liikevaihto kasvaa tästä vuodesta, mutta elpyminen eri riittä nostamaan liikevaihtoa viime vuoden tasolle. Ilma- ja vesiliikenteessä liikevaihto elpyy hitaammin, mutta muun muassa varastoinnissa ja muussa liikennettä palvelevassa toiminnassa elpyminen koronakevään pudotuksesta on nopeampaa.

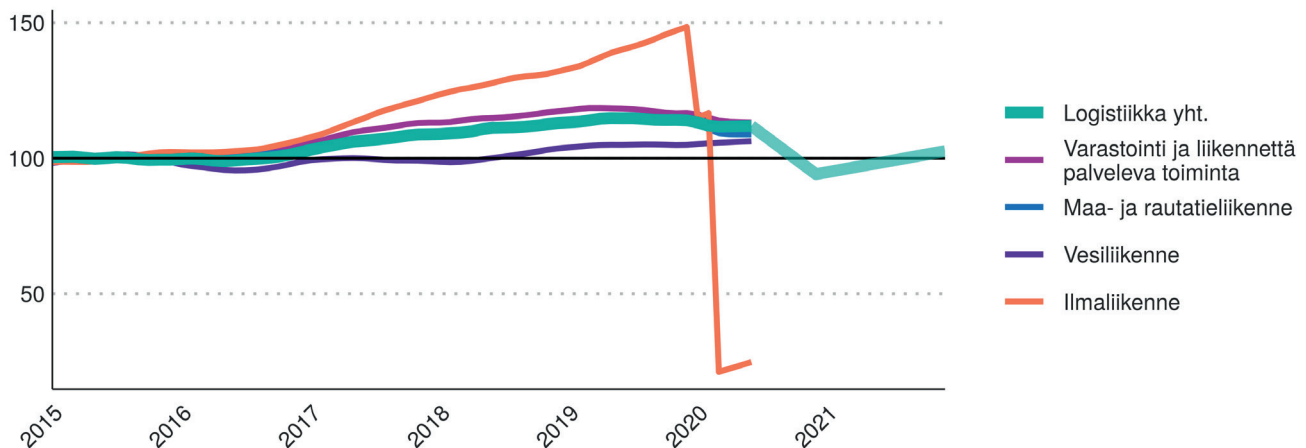
Kokonaisuudessaan logistiikka-alan työllisten määrän odotetaan vähenevän tänä vuonna noin 8 tuhannen työllisen verran ja ensi vuonna työllisten määrä säilyy tämän vuoden tasolla. Ennusteet voivat synkentyä entisestään, jos koronatilanne ei pysy hallinnassa ja uusia matkustusrajoitteita joudutaan ottamaan käyttöön.

Liikevaihdon ja arvonlisän ennusteet logistiikka-alalla

	Arvo	Muutos edellisestä vuodesta		
	Milj. €	2019	2020 ennuste	2021 ennuste
Liikevaihto		2,7%	-16,0%	9,0%
Arvonlisä	9455	-0,8%	-15,0%	3,0%
Maa- ja rautatieliikenne	4789	-3,4%	-11,0%	9,0%
Vesiliikenne	642	15,5%	-25,0%	12,0%
Ilmaliikenne	863	-4,0%		
Varastointi ja muut	2442	2,5%	-5,0%	4,0%
Posti- ja kuriiritoiminta	719	-2,2%	-7,0%	5,0%

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Liikevaihdon kehitys logistiikka-alalla (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja Palta

Informaatio ja viestintä

- Kustannustoiminta
- Mediatuotanto
- Radio- ja tv-palvelut
- Televiestintä
- Ohjelmistot
- Tietopalvelut

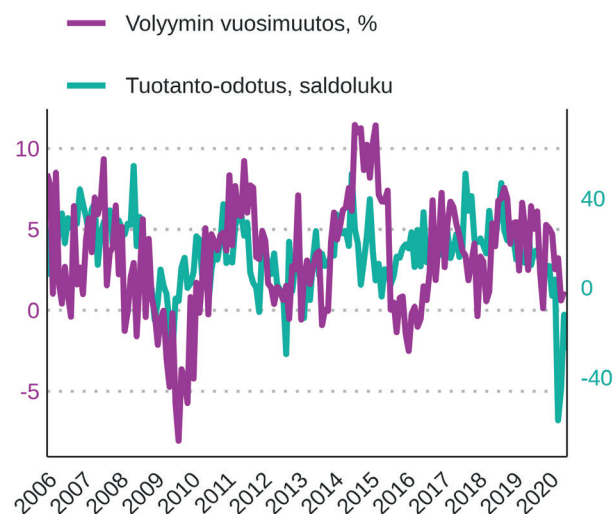
Odotuksia paremmin

Informaatio ja viestintä on ollut yksi koronapandemiasta parhaiten selvinneistä toimialoista. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla toimialan liikevaihto oli vielä parin prosentin kasvussa. Ainoastaan elokuva- ja tv-ohjelmatuotannossa sekä radio- ja televisiotoiminnassa liikevaihdot laskivat alkuvuoden aikana kaksi-numeroisia lukuja.

Ohjelmisto, konsultointi ja tietopalvelutoiminnassa sekä kustannustoiminnassa liikevaihdot ovat alkuvuoden aikana olleet toimialan keskiarvoa nopeammassa kasvussa.

Paltan uusimmassa jäsenkyselyssä puolet yrityksistä odottaa liikevaihdon kasvavan syksyllä ja vain muutama prosentti yrityksistä odottaa liikevaihdon laskevan.

Liikevaihdon volyyymi ja tuotanto-odotukset informaatio- ja viestintäalalla

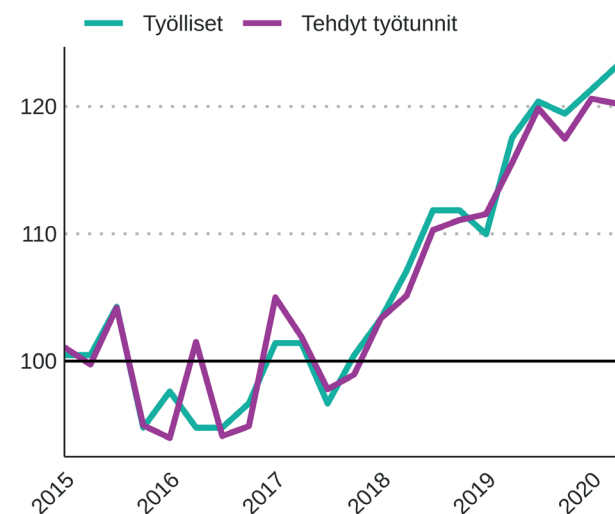

Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio

Informaatio- ja viestintäalan suhdannenäkymät romahtivat alkuvuoden barometreissä monien muiden toimialojen tapaan. Heinäkuun kyselyssä suhdannenäkymät nousivat jo saldolukuun +16 huhtikuun heikosta -61 arvosta. Hyviin näkymiin on vaikuttanut odotuksia vähemmän romahtanut toteutunut myynti, joka palasi jo heinäkuun mittauksessa nollassa.

Ensi vuonna alan liikevaihto palaa viime vuosien kasvuvauhtiin. Erityisesti kustannustoiminta sekä tietopalvelutoiminta vetävät liikevaihdon kasvua. Toimiala on yksi harvoista palvelualoista, jolla arvonlisäys on kasvussa tänä vuonna. Kasvuvauhti jatkuu vahvana ensi vuonna.

Työlliset ja työtunnit informaatio- ja viestintäalalla ind. 2015= 100)

Lähde: Tilastokeskus

Työllisten määrä kasvussa

Henkilöstöodotukset nousivat positiivisiksi alkuvuoden heikkojen odotusten jälkeen. Huolimatta suhdannebarometreihin vastatusta henkilöstömäärien laskusta, on alan työllisten määrä kuitenkin kokonaisuudessaan kasvanut alkuvuoden aikana viime vuodesta. Kasvun hiipumista odotetaan kuitenkin myös Paltan jäsenkyselyssä.

Alan yrityksistä vain noin 6 prosenttia on lomauttanut henkilöstöä elokuun puoliväliin mennessä. Maaliskuun puolen välin jälkeen alkaneita lomautusjaksoja on ollut hieman yli 7 tuhatta, suuri osa ohjelmisto- ja konsultointitoiminnasta sekä kustannustoiminnasta.

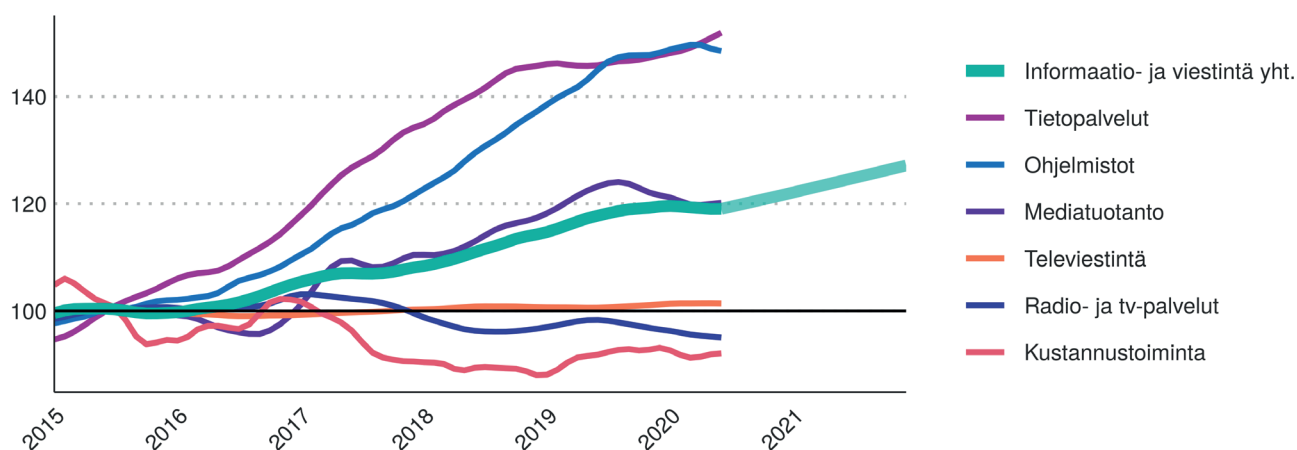
Tänä vuonna informaation ja viestinnän työllisten määrän odotetaan kasvavan noin 12 tuhatta henkilöä ja ensi vuonna kasvu jatkuu hieman hitaampana noin 8 tuhannen työllisen verran.

Informaatio- ja viestintäalan ilkevaihdon ja arvonlisän ennusteet

	Arvo	Muutos edellisestä		
	Milj. €	vuodesta		
	2019	2019	2020	2021
			ennuste	ennuste
Liikevaihto		5,9%	2,0%	4,5%
Arvonlisä	11868	3,1%	-1,5%	4,0%
Kustannustoiminta	2301	-3,6%	4,0%	5,0%
Media- ja ohjelmatuotanto	1061	3,1%	-15,0%	7,5%
Televiestintä	2322	1,3%	1,0%	3,0%
Ohjelmistot, tietopalvelut ym.	6184	6,5%	-2,0%	3,5%

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Liikevaihdon kehitys informaatio- ja viestintäalalla (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja Palta

Yritys- ja asiantuntijapalvelut

- Liikkeenjohdon palvelut
- Tekniset palvelut
- T&K-palvelut
- Mainonta ja markkinointi
- Muut liike-elämän palvelut

Eri asiantuntijapalveluissa eri haasteet

Yritys- ja asiantuntijapalveluissa liikevaihdon kehitys notkahti alkuvuoden aikana T&K-palveluissa sekä muissa liike-elämän palveluissa. Molemmissa palveluissa liikevaihto tippui huhtikuussa noin 30 prosenttia edellisestä kuukaudesta. Muiden liike-elämän palveluiden pudotusta helpotti kuitenkin vahva alkuvuosi, jonka ansiosta alkuvuoden pudotus on jäänyt alle 5 % edellisen vuoden vastaavasta ajasta.

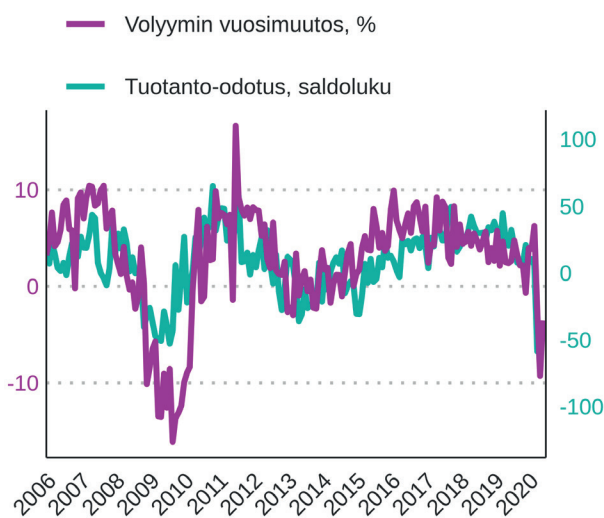
Muilla yritys- ja asiantuntijapalveluiden aloilla, liikkeenjohdon ja teknisissä palveluissa sekä markkinointi ja markkinatutkimuksessa liikevaihto on pysynyt

viimevuotisella tasolla. Liikevaihdon osalta tasaisesti alkaneesta vuodesta huolimatta muun muassa teknisissä palveluissa sekä markkinoinnissa ja markkinatutkimuksessa myyntitodotukset ovat heikentyneet korona-aikana ja pysyneet matalalla tasolla. Liikevaihdon kehitys tulee heikentymään loppuvuoden aikana, kun teollisuuden sidoksissa olevien palveluyritysten myynti laskee.

Paltan uusimmassa jäsenkyselyssä noin neljännes yrityksistä odottaa liikevaihdon kasvavan syksyllä ja noin kuudesosa yrityksistä liikevaihdon laskevan.

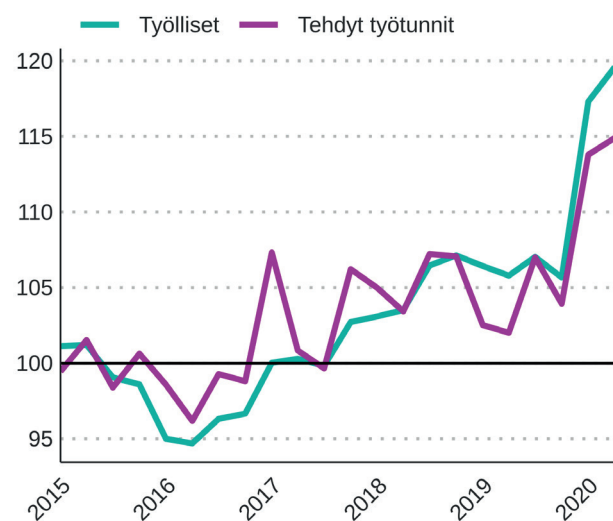
Ensi vuodelle yritys- ja asiantuntijapalveluiden liikevaihtoon odotetaan kasvua tästä vuodesta, mutta lii-

Liikevaihdon volyyymi ja tuotanto-odotukset yritys- ja asiantuntijapalveluissa

Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio

Työlliset ja työtunnit yritys- ja asiantuntijapalveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

kevaihdon taso voi jäädä silti viime vuoden tasosta. Myös toimialan arvonlisäys laskee hieman tänä vuonna siitä huolimatta, että toimialan työllisten määrä kasvaa.

Hyvä työllisyyskehitys taittumassa

Yritys- ja asiantuntijapalveluyrityksistä vain noin 4 prosenttia on joutunut lomauttamaan elokuun puoleen väliin mennessä. Yhteensä alkaneita lomautusjaksoja on toimialalla ollut maaliskuun puolivälin jälkeen noin 12 tuhatta. Lomautukset ovat osuneet erityisesti liikkeenjohdon palveluihin, teknisiin palveluihin sekä markkinointi ja markkinatutkimukseen.

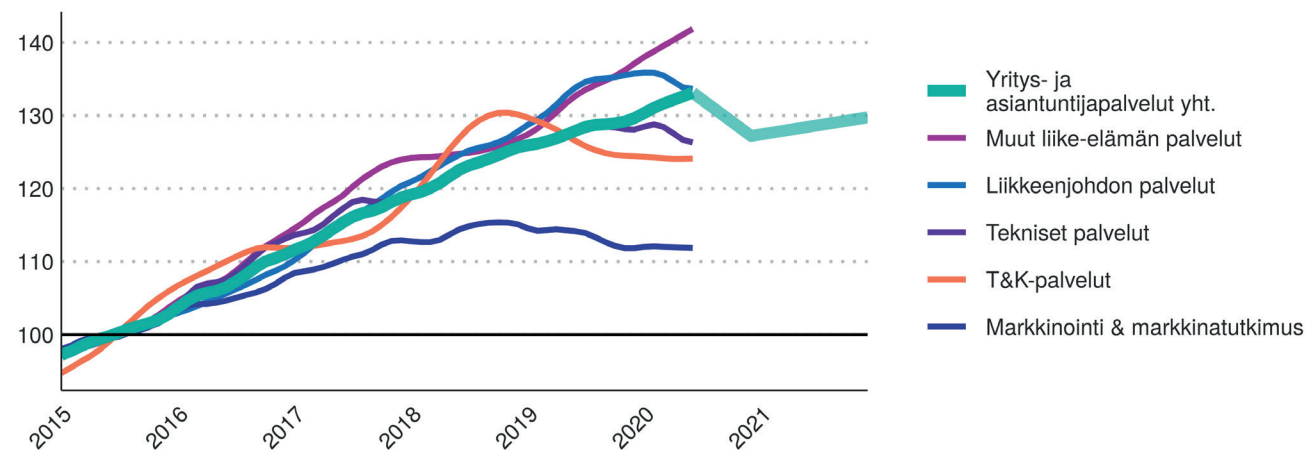
Heikoista myyntitoduksista huolimatta henkilökuntaodotus on pysynyt alalla vakaana. Paltan jäsenkäselyssä henkilöstömäärän odotetaan laskevan loppuvuoden aikana hieman useammassa yrityksissä kuin kasvavan. Toimialan työllisten määrän odotetaan kuitenkin kasvavan noin 12 tuhannella. Alkuvuoden hyvän työllisten määrän kasvun jälkeen tämä tarkoittaa työllisten määrän kasvun taittumista laskuksi loppuvuoden aikana. Ensi vuodelle työllisten määrän kasvu tasaantuu noin 4 tuhanteen työlliseen.

Yritys- ja asiantuntijapalvelujen liikevaihdon ja arvonlisän ennusteet

	Arvo	Muutos edellisestä		
	Milj. €	2019	2020	2021
			ennuste	ennuste
Liikevaihto		4,2%	-3,5%	2,0%
Arvonlisä	10517	2,7%	-4,0%	1,5%
Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	1933	3,5%	2,3%	3,0%
Liikkeenjohdon konsultointi	1788	4,0%	-10,0%	5,0%
Arkkitehti- ja insinööripalvelut	3795	3,3%	-5,0%	-1,0%
T&K -palvelut	1563	0,5%	-1,0%	-1,0%
Mainonta ja markkinatutkimus	670	-1,1%	-8,0%	6,5%
Muut liike-elämän palvelut	604	2,5%	-6,0%	5,0%

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Liikevaihdon kehitys yritys- ja asiantuntijapalveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja Palta

Hallinto- ja tukipalvelut

- Työnvälityspalvelut
- Vuokrauspalvelut
- Turvallisuuspalvelut
- Kiinteistöpalvelut
- Matkatoimistot ja matkanjärjestäjät

Näkymät heikentyneet

Hallinto- ja tukipalveluissa alkuvuoden liikevaihto on jäänyt noin 7 prosenttia viime vuodesta. Huhti-touku-kuussa koko toimialan liikevaihto kävi yli 15 prosenttia viimevuotista matalammalla tasolla. Merkittävin koko toimialan liikevaihtoa laskenut ala on ollut matkatoimistot ja matkanjärjestäjät, joissa liikevaihto on huhtikuun jälkeen jäänyt murto-osiin. Myös työnvälityspalveluissa on ollut keskimääräistä suurempi pudotus liikevaihtoluvuissa.

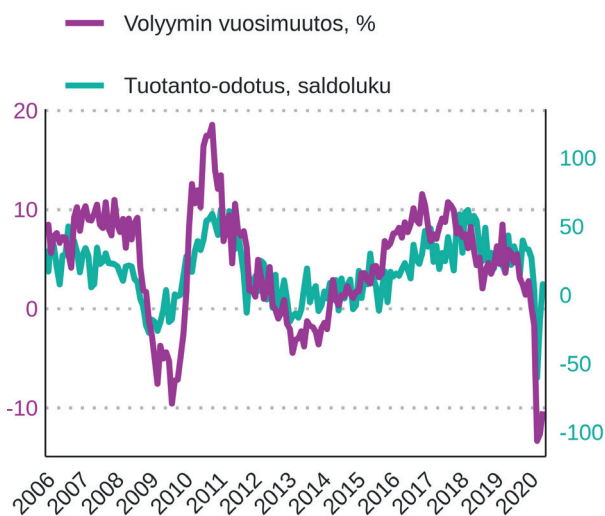
Vuokrauspalveluissa on ollut sen sijaan kasvua liikevaihdossa viime vuoteen nähden vahvan vuoden alun myötä. Kiinteistöpalveluissa koronan aikainen puto-

tus liikevaihdossa jäi vähäiseksi. Lisäksi turvallisuuspalvelut ovat myös palaamassa lähelle viimevuotista liikevaihdon tasoa.

Paltan uusimmassa jäsenkyselyssä suurin osa yrityksistä odottaa liikevaihdon pysyvän ennallaan. Kasvu syksyllä odottaa joka kymmenes yritys ja vain muutama prosentti yrityksistä odottaa liikevaihdon laskevan.

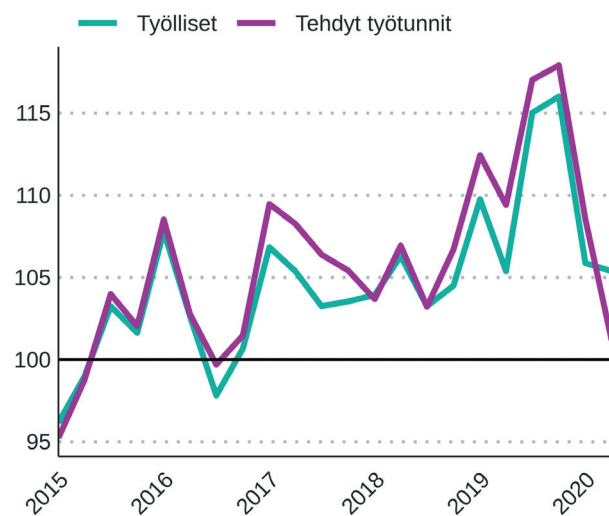
Toimialan myyntitodotukset ovat palanneet neutraaleiksi viime kuukausina. Alkuvuoden heikemmän kehityksen jälkeen liikevaihdon kehityksen odotetaan tasaantuvan ja kasvua olisi luvassa myös ensi vuonna. Koronapandemia jättää kuitenkin jälkensä myös

Liikevaihdon volyymi ja tuotanto-odotukset hallinto- ja tukipalveluissa

Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio

Työlliset ja työtunnit hallinto- ja tukipalveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

hallinto- ja tukipalveluiden liikevaihdon tasoon, sillä kasvusta huolimatta ensi vuoden liikevaihto jää viime vuotta matalammalle tasolle.

Henkilöstöodotuksissa vaihtelua

Hallinto- ja tukipalveluyrityksistä noin 10 prosenttia on lomauttanut henkilöstöään koronapandemian aikana. Suurin osa lomautuksista ajoittui maalis-huhtikuulle. Maaliskuun puolen välin jälkeen toimialalla on ollut alkaneita lomautusjaksoja yli 27 tuhatta. Lomautuksista noin puolet on kohdistunut työllistämispalveluihin. Myös matkatoimisto ja matkanjärjestysalalla alkaneiden lomautusjaksojen määrä on huomattava suhteessa alan työllisten määrään.

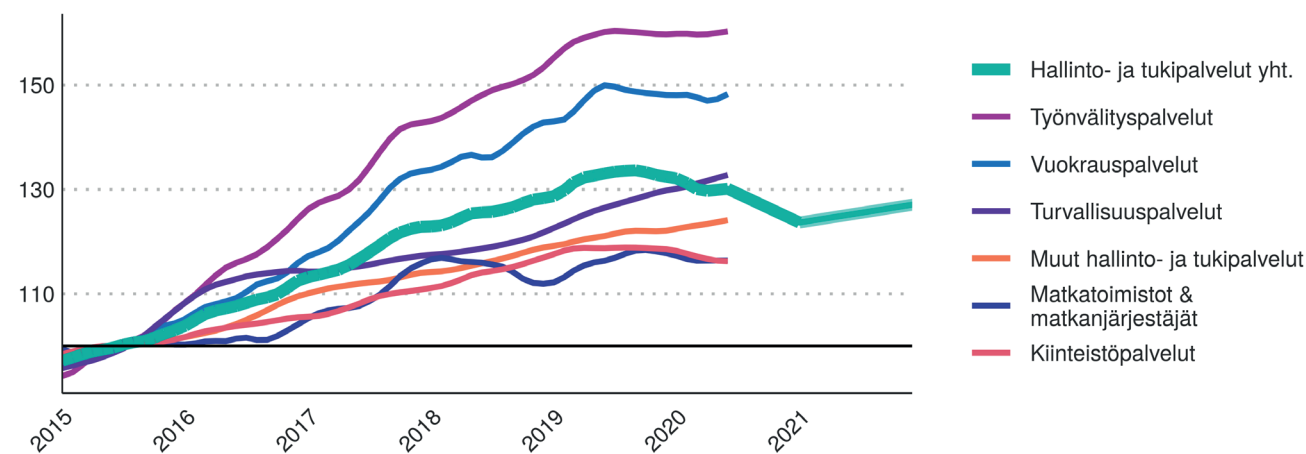
Toimialan henkilöstömäärän odotuksissa on suurta vaihtelua eri aloilla. Eniten koronapandemiasta osua saaneilla aloilla henkilöstömäärän odotukset ovat heikoimmat myös Paltan jäsenkyselyn mukaan. Siitä huolimatta tälle vuodelle toimialan työllisten määrän odotetaan loppuvuoden aikana kasvavan noin 5 tuhannella. Toimialan loppuvuodesta alkava kasvu jatkuu myös ensi vuodelle, jolloin työllisten määrän odotetaan kasvavan yhä 8 tuhannella henkilöllä.

Hallinto- ja tukipalvelujen liikevaihdon ja arvonlisän ennusteet

	Arvo	Muutos edellisestä		
	Milj. €	vuodesta		
	2019	2019	2020	2021
			ennuste	ennuste
Liikevaihto		5,3%	-6,5%	3,0%
Arvonlisä	7556	5,3%	-7,0%	3,0%
Vuokraus- ja leasingpalvelut	742	10,2%	-2,0%	0,0%
Työnvälityspalvelut	2518	6,7%	-8,0%	4,0%
Matkatoimistot ja matkanjärjestäjät	269	1,4%	-70,0%	30,0%
Turvallisuuspalvelut	531	3,0%	-2,0%	1,0%
Kiinteistöpalvelut	2401	2,5%	-1,0%	0,0%
Muut hallinto- ja tukipalvelut	784	3,5%	-5,0%	4,0%

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Liikevaihdon kehitys hallinto- ja tukipalveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja Palta

Muut palvelualat

- Viihde ja virkistys
- Kiinteistöala
- Muu palvelutoiminta

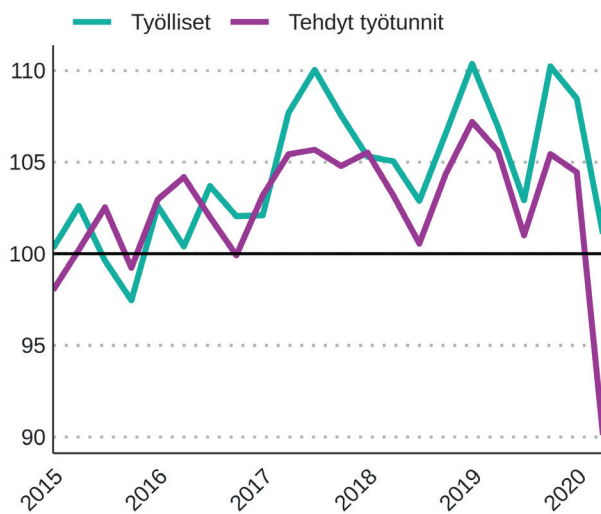
Henkilökohtaiset palvelut eivät kes- tä toista aaltoa

Tähän osioon koottujen muiden palvelualojen kehitys on ollut selvästi toisistaan poikkeavaa alkuvuoden aikana. Kiinteistöalaan kuuluvilla asuntojen sekä kiinteistöjen kaupassa, vuokrauksessa ja hallinnassa toiminta on säilynyt vakaana. Koronapandemialla ei ole ollut käytännössä vaikutusta kiinteistöalan liikevaihtoon, sillä alan liikevaihdon kasvu on vain hidastunut hieman aiemmista vuosista. Jos koronatartunnat pysyvät hallinnassa ja tukitoimet riittävät säilyttämään yritykset ja työpaikat, jatkuvat alan näkymät vakaina.

Kiinteistöpalveluissa vain harva yritys on lomauttanut. Yhteensä alkaneita lomautusjaksoja on ollut maaliskuun puolen välin jälkeen silti reilut 2 tuhatta.

Sen sijaan viihteen ja virkistykseen toimialalla koronarajoitukset pudottivat alan liikevaihtoa huomattavasti. Huhti-toukokuussa liikevaihto oli yli 40 prosenttia viimevuotista matalammalla tasolla ja koko alkuvuoden osalta yli 20 prosenttia. Kokoontumisrajoitusten säilyessä alan liikevaihto ja arvonlisäys tulee jäämään selvästi viime vuodesta, eikä ensi vuosi riitä kattamaan tämän vuoden pudotusta.

Työlliset ja työtunnit muissa palveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus

Arvonlisän ennusteet muissa palveluissa

	Arvo Milj. €	Muutos edellisestä vuodesta		
		2019	2020 ennuste	2021 ennuste
Kiinteistöala	25839	2,1%	-1,0%	2,0%
Taiteet ja virkistys	2510	2,9%	-15,0%	10,0%
Muut palvelut	3206	2,0%	-10,0%	8,0%
Järjestöjen toiminta	1890	0,7%	-12,0%	10,0%
Kotitaloustavaroiden ym. korjaus	157	3,0%	-5,0%	5,0%
Muut henkilökohtaiset palvelut	1159	4,1%	-7,5%	5,5%

Lähteet: Tilastokeskus ja Palta

Paltan uusimmassa jäsenkyselyssä enää vain muutama prosentti yrityksistä odottaa liikevaihdon kasvavan syksyllä ja lähes kolmannes yrityksistä odottaa liikevaihdon laskevan. Kesän elpyminen johtui siten osittain patoutuneen kysynnän purkautumisesta.

Henkilöstöodotukset parantuneet

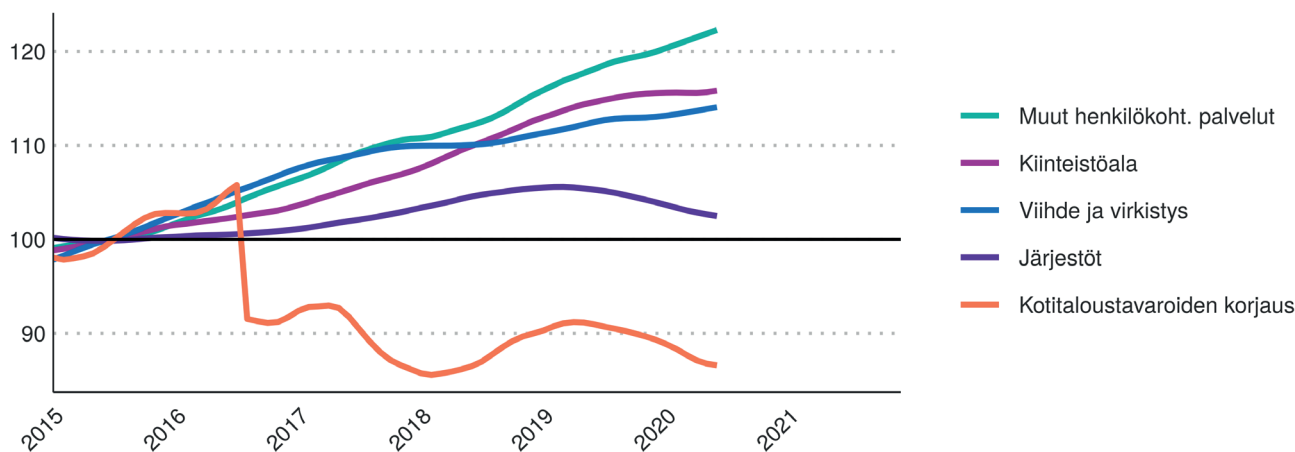
Viihteessä ja virkistyksessä lomauttaneita yrityksiä on ollut noin 10 prosenttia. Suurin osa lomautuksista on alkanut maaliskuun huhtikuun aikana. Yhteensä alkaneita lomautusjaksoja on ollut maaliskuun puolen välin jälkeen noin 9 tuhatta. Suurin osa lomautuksista on kohdistunut urheilutoimintaan sekä hui- ja virkistyspalveluihin. Toimialan irtisanomistodennäköisyydet ovat laskeneet Paltan jäsenkyselyissä alkuvuoden vastauksista. Enää joka kymmenes yritys odottaa henkilöstömäärän laskevan.

Muissa palveluissa liikevaihdon pudotus oli nopeaa huhti-toukokuussa, hieman yli 15 prosenttia, mutta

nopean elpymisen myötä koko alkuvuoden pudotus on jäänyt muutama prosenttiin. Muissa palveluissa esimerkiksi henkilökohtaisten palveluiden ala menetti liikevaihdostaan neljänneksen huhti- ja toukokuussa, mutta kesäkuussa pudotusta edelliseen vuoteen oli enää muutama prosentti. Muiden palveluiden työllisten määrä väheni merkittävästi alkuvuoden aikana erityisesti järjestöjen toiminnassa. Alojen näkymät säilyvät heikkoina koronapandemian hillitsemisestä huolimatta.

Muissa palveluissa lomauttaneita yrityksiä on ollut noin 5 prosenttia. Yhteensä alkaneita lomautusjaksoja on ollut maaliskuun puolen välin jälkeen hieman yli 6 tuhatta. Suurin osa lomautuksista on alkanut maaliskuun huhtikuussa. Käytännössä puolet lomautuksista on ollut järjestöjen toiminnasta ja puolet henkilökohtaisissa palveluissa.

Liikevaihdon kehitys muissa palveluissa (ind. 2015 = 100)

Lähde: Tilastokeskus ja Palta

Tässä katsauksessa käsitellyt toimialat vastaavat Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL2008) luokkia H=Logistiikka, J=Informaatio ja viestintä, M=Yritys- ja asiantuntijapalvelut, N=Hallinto- ja tukipalvelut, L=Kiinteistöala, R=Viihde ja virkistys, sekä S=Muu palvelutoiminta.

Toimialakohtaiset ennusteet perustuvat Paltan asiantuntija-arviointiin sekä monifrekvenssiseen bayesiläiseen vektoriautoregressiiviseen (MF-BVAR) malliin.

Ennusteiden koonti sisältää yhteensä 20 eri ennustelaitoksen tai muun tahon BKT-ennusteet julkaisuajankohdasta riippuen.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Eteläranta 10, 6.krs

PL 62

00131 Helsinki

Vaihde 020 595 5000

info@palta.fi